

گزارش خبری

در صحن شورای شهر تهران چه گذشت؟

پاکسازی مصوبه جنگی در بهشت

شرق: فرمانداری تهران با ارسال نامه‌ای رسمی به شورای اسلامی شهر تهران، به مصوبه اخیر این شورا درباره «حمایت و خدمات‌رسانی ویژه به شهروندان تهرانی در شرایط اضطراری ناشی از جنگ» اعتراض کرد.
این مصوبه که در تاریخ ۱۰ تیر ۱۴۰۴ به تصویب رسیده بود، با استناد به مغایرت‌های قانونی از سوی هیئت تطبیق مصوبات مورد چالش قرار گرفته است.

فرمانداری استدلال می‌کند که بند «ت» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ (مربوط به تعیین‌تکلیف ساخت‌وسازهای بدون پروانه) فقط تا پایان سال ۱۴۰۲ اعتبار داشته و تسری آن به سال‌های بعد بدون تصویب قانون جدید مجاز نیست.
شورای شهر با تکیه بر همین بند، اختیاراتی را برای شهرداری در شرایط جنگ تجویز کرده بود. مصوبه شورای شهر (ماده ۴) اجازه داده بود شهرداری تهران مفاد «بیست‌ه محرک اقتصادی دوران کرونا» (مصوب ۱۳۹۹) را در شرایط جنگ تکرار کند. فرمانداری این اقدام را خارج از اختیارات شورا دانسته و تاکید کرد مصوبات موقت دوران کرونا قابل تعمیم به شرایط جدید نیستند.
ماده ۵ مصوبه، شهرداری را مجاز به بازطراحی پارک‌ها و فضاهای سبز برای استقرار امکانات امدادی (مانند تانکر آب و سرویس بهداشتی) کرده بود. فرمانداری هشدار داد این اقدام ممکن است منجر به تغییر غیرقانونی کاربری فضای سبز شود که مغایر با ماده ۵ قانون شورای عالی شهرسازی است.
براساس ماده ۷ مصوبه، شهردار تهران می‌توانست در صورت عدم تشکیل جلسه شورا طی ۴۸ ساعت، لوایح را اجرائی کند. فرمانداری این بند را مغایر با بند ۱۷ ماده ۱۰۷ قانون تشکیلات شوراها دانست که تفویض اختیار نامحدود به شهردار را ممنوع می‌کند.

در ابتدا نرجس سلیمانی، رئیس کمیسیون نظارت و حقوقی شورا، ضمن تأیید برخی از ایرادات بیان‌شده از سوی فرمانداری و هیئت تطبیق اظهار کرد: سه مورد از چهار مورد از ایرادات هیئت تطبیق وارد بود.

در ادامه مهدی چمران، رئیس شورا توضیح داد: درباره مورد اول با وجود آنکه گفته می‌شود این موضوع در اختیار شورا نیست، اما یک بار به مدت شش ماه تمدید و بدون هیچ اعتراضی عملیاتی شده است. در واقع نکته‌ای که در اینجا مغفول مانده این است که در مصوبه بر شرایط جنگی تاکید شده و اشاره‌ای به شرایط عادی نشده است و در پایان مصوبه نیز بر فرصت یک‌ماهه تاکید شده که به معنای این باید توجه شود. لذا در شرایط فعلی تمدید مجدد آن نمی‌تواند مغایرت قانونی داشته باشد.

او در ادامه با اشاره به پایان‌یافتن شرایط کرونا، پیشنهاد حذف بند مربوط به کرونا را داد. در ادامه چمران درباره ایراد مربوط به تغییر کاربری فضای سبز نیز بیان کرد: در اینجا باید قید شود که هیچ‌گونه آسیبی نباید متوجه فضای سبز باشد، یعنی ساخت هر بنایی با هر کاربری باید به‌گونه‌ای باشد که هیچ‌گونه آسیبی به فضای سبز نرسد. مورد مربوط به تفویض اختیار شورا به شهرداری نیز وارد است و ما این اجازه را در شورا نداریم و اگر اقدامی انجام شده، توافقایی بوده است.

در ادامه حبیب کاشانی، عضو شورا نیز با اشاره به بند «ت» تصویب‌شده در سال ۱۴۰۳، تصریح کرد: در همان زمان هم تصویب این بند خلاف قانون بود و چون یک بار از جراع قرمز عبور کردیم، دلیل موجهی برای تکرار این کار نیست. در زمان تصویب به دلیل کمک به مردم تخلفات ساختمانی که منجر به صدور ماده ۱۰۰ شد، تا پایان آذر ۱۴۰۰ تعیین شد، به هر دلیلی شورا و فرمانداری وقت تصمیم گرفتند مصوبه‌ای انجام و اجرا شود اما در بند «ت» فعلی، این تاریخ به پایان سال ۱۴۰۳ تغییر یافته است و این با متن بند «ت» ۱۴۰۰ مغایرت داشته و مورد قبول نیست.

ناصر امانی، عضو شورای شهر تهران، با هشدار درباره ارسال مصوبه جنگی شورا به هیئت حل اختلاف، تاکید کرد باید اصلاحات لازم به‌گونه‌ای انجام شود که فقط بندهای محل اختلاف مورد بررسی قرار گیرد و سایر مفاد مصوبه بلافاصله اجرا شود. او همچنین مخالفت برخی دستگاه‌ها با اجرای احکام کمیسیون ماده ۱۰۰ در شرایط جنگی را غیرموجه دانست.

ناصر امانی در جلسه شورای شهر تهران با بیان اینکه عدم اصلاح دقیق مصوبه می‌تواند باعث ارسال آن به هیئت حل اختلاف شود، گفت: اگر حتی یک بند از مصوبه اصلاح نشود، به‌عنوان اصرار شورا تلقی می‌شود و کل آن به هیئت حل اختلاف ارجاع داده می‌شود. این یعنی چند ماه معطلی در اجرای مصوبه.

او پیشنهاد داد: ما باید طوری عمل کنیم که موارد مورد ایراد اصلاح شود و فقط همان بندها که اختلاف برانگیز است، به هیئت حل اختلاف ارسال شود. سایر بندها باید بلافاصله برای اجرا ابلاغ شود.

امانی هم درباره تلاش برای تبدیل آرای تخریب به جرمیه نقدی نیز تاکید کرد این اقدام در صلاحیت شورا نیست و نیازمند مصوبه قانونی در سطح بالاتری است.

او هشدار داد: اگر مصوبه شورا بدون تفکیک و به صورت کامل تمدید شود، ممکن است شهرداری از اختیاراتی استفاده کند که هیچ نسبتی با شرایط جنگی ندارد.

مهدی چمران، رئیس شورا به یکی از نکات مغفول‌مانده در ایرادات هیئت تطبیق اشاره کرد و گفت: مسئله تراکم در مناطق هم‌جوار ممکن است زمینه‌ساز بی‌ضابطگی شود. نباید اجازه دهیم تراکم از یک بافت خاص به مناطق هم‌جوار سرایت کند و به تدریج کل شهر را در بر بگیرد.
پرویز سروری، نایب‌رئیس شورا هم با بیان اینکه در زمان جنگ، شرایط قانونی برای حفظ بنیه اقتصادی کشور و موارد مختلف دیگر به‌طور موقت نادیده گرفته شود، اظهار کرد: در حال حاضر ما در شرایط جنگی قرار داریم، شرایطی که در پی آن بیش از هزار نفر به شهادت رسیدند. بار بزرگی روی دوش شهرداری گذاشته شده است.
چطور جنگ را نادیده می‌گیریم و تاکید بر اجرای مر قانون داریم؟ باید به مقتضیات جنگی توجه شود. حالا در زمانی که خبر از جنگ نبوده و مجلس قانونی را مصوب کرده است و این فرصت وجود دارد باید با نگاه انقلابی و به نفع مردم عمل کنیم؛ لذا از اعضای شورای شهر درخواست می‌شود برای پذیرفته‌شدن موارد مطرح‌شده از سوی فرمانداری، نهایت تلاش خود را داشته باشند.

در نهایت و پس از بررسی‌های بسیار با اعمال اصلاحاتی نامه فرماندار با اتفاق آرا به تصویب اعضا رسید.

خشک سالی تاریخی، کاهش شدید بارش و ناآرامی ساختاری

تهران تشنه‌تر از همیشه

علی‌محمد پوریوزی/ایران

نورا حسینی

فضاهای سبز شهر اتخاذ کند تا دستاوردهای دهه‌ها تلاش و سرمایه‌گذاری در این حوزه، در برابر چالش‌های فعلی و آینده مصون باقی بماند.

سال گذشته شورای شهر تهران برای انتقال آب به تهران اعتباری نزدیک به پنج همت را پیش‌بینی کرد. مهدی پیرهادی، رئیس کمیسیون سلامت شورای شهر تهران، در رابطه با سرانجام این اعتبارات توضیح داد: از ابتدای سال، پنج هزار میلیارد تومان بودجه برای انتقال آب از منابعی که امکان بهره‌برداری داشتند به تهران اختصاص دادیم. این منابع در اختیار شرکت‌های سازنده قرار گرفت که از سوی وزارت نیرو معرفی شده بودند و ما تنها نقش تأمین نقدینگی را داشتیم.

سرانجام بودجه آبی تهران

پیرهادی با اشاره به یکی از پروژه‌های مهم در حال اجرا افزود: در پروژه انتقال آب از سد طالقان به کرج، شهرداری تهران بیش از ۶۰۰ میلیارد تومان پرداخت نقدی داشته است. براساس مصوبه شورا، این بودجه اختصاص یافت و انتظار می‌رود که این پروژه تا پیش از پایان سال جاری به بهره‌برداری برسد؛ هرچند این کار باید زودتر انجام می‌شد. برخی موانع مانند شرایط اجرایی و معارضان ملکی باعث تأخیر شده‌اند.

رئیس کمیسیون سلامت شورا همچنین به پروژه رفع نشتی سد لار اشاره کرد و گفت: سد لار که ظرفیت انتقال ۱۶۵ میلیون مترمکعب آب به سد لتیان را دارد، دچار نشتی‌هایی است که مانع بهره‌برداری کامل از آن شده بود. برای حل این مشکل نیز ۵۰۰ میلیارد تومان نقدینگی از سوی شهرداری تهران به شرکت‌های معرفی‌شده توسط وزارت نیرو پرداخت شده است.

او ادامه داد: پروژه انتقال آب از سد لار به تهران پروژه‌ای پیچیده و بلندمدت است و به نظر می‌رسد تا پایان سال ۱۴۰۵ زمان نیاز داشته باشد، اما خوشبختانه امسال اقدامات آن آغاز شده تا بحران آبی سال ۱۴۰۶ تهران مدیریت شود.

پیرهادی همچنین به وجود معارضان ملکی در مسیر

انتقال آب از طالقان به کرج و سپس تهران اشاره کرد و

گفت: این املاک شخصی هستند و وزارت نیرو و استانداری

البرز باید با مالکان به تفاهم برسند. به‌هرحال این موانع

باید برطرف شود.

وی با ابراز نارضایتی از وضعیت موجود گفت: در برخی مناطق مردم با قطعی برق مواجه‌اند و وقتی برق می‌رود، آب هم ندارند. چرا باید این‌طور باشد؟ شرکت آب باید پاسخ‌گو باشد.

این عضو شورای شهر تهران همچنین به لزوم استفاده از وسایل کاهنده مصرف آب و اصلاح الگوهای مصرفی اشاره کرد و گفت: چرا هنوز کولرهای نسل قدیمی با مصرف بالای آب استفاده می‌شوند؟ چرا از آب خاکستری و پساب در ساختمان‌ها بهره‌برداری نمی‌شود؟ چرا فلاش‌تانک‌ها مجهز به سیستم‌های مصرف بهینه نیستند؟ اینها مواردی است که باید دولت‌ها در سال‌های گذشته برای آن برنامه‌ریزی می‌کردند.

پیرهادی تصریح کرد: اگر در سال ۱۴۰۰ درباره کم‌آبی تهران فکر نمی‌کردیم، امروز بسیاری از درختان شهر خشک شده بودند. حالا اگر کسی در آن زمان به این موضوع فکر نکرده، باید پاسخ‌گو باشد. دستگاه قضایی باید بررسی کند چه کسانی ترک فعل کرده‌اند یا به وظایفشان عمل نکرده‌اند. این وضعیت نتیجه یک سال و دو سال کم‌کاری نیست، بلکه حاصل سال‌ها بی‌تدبیری و نبود برنامه‌ریزی است.

او با انتقاد از مدیریت گذشته افزود: جدول و آمار وضعیت منابع آبی در دست همه بوده، اما برخی افراد با نخواستند یا نتوانستند برای آن برنامه‌ریزی کنند. حالا باید پاسخ دهند که تدبیرشان کجا بوده و چرا تا این حد بدون فکر عمل شده است.

اقراریان: تهران در آستانه بحران است؛ هیچ‌کس دل نگران پایتخت نیست

رئیس کمیته نظارت شورای شهر تهران هم با هشدار درباره زیرساخت‌های شهری، ناهماهنگی مدیریتی و بحران آب، خواستار تصمیمی عاجل برای «نجات تهران» شد.

مهدی اقراریان با انتقاد از بی‌توجهی نهادهای مسئول نسبت به وضعیت پایتخت، از نبود تاب‌آوری تهران در برابر بحران‌ها، ناتوانی زیرساخت‌های محیط‌زیستی و بی‌ظمی ساختاری سخن گفت و تاکید کرد: تهران دچار

رهاشدگی است؛ نه دولت، نه مجلس و نه شهرداری دغدغه‌ای برای این شهر ندارند.

رئیس کمیته نظارت شورای شهر تهران با اشاره به وضعیت شکننده پایتخت به «شرق» گفت: مدت‌هاست ما یک مسئله جدی را مطرح می‌کنیم و پیکیر آن هستیم، اما تعمداً گوش‌ی برای شنیدن این هشدار وجود ندارد. شهر تهران نه‌تنها ظرفیت پذیرش جمعیت بیشتر را ندارد، بلکه حتی نشان داده در برابر حوادثی مانند جنگ اخیر، تاب‌آوری لازم را هم ندارد.

او با اشاره به بحران آب شرب پایتخت افزود: تهران به‌زودی با بحران آب شرب مواجه می‌شود. الگوهایی مثل انتقال آب از خلیج فارس نیز بسیار زمان‌بر بوده و ابعاد زیست‌محیطی آن هنوز روشن نیست. باید بپذیریم که زیرساخت‌های محیط‌زیستی و زیربنایی تهران پاسخ‌گوی جمعیت فعلی نیست، چه برسد به افزایش آن.

اقراریان با مقایسه غیرمنطقی برخی مسئولان گفت: عده‌ای می‌گویند شهرهایی با جمعیت بیشتر از تهران هم در دنیا وجود دارد، اما آیا ما از لحاظ حمل‌ونقل عمومی، فناوری، صنعت ساختمان یا حتی ایمنی آتش‌نشانی با شهرهایی مثل پکن قابل مقایسه هستیم؟ این مقایسه‌ها سطحی است و به شرایط واقعی تهران بی‌اعتناست.

او وضعیت کنونی پایتخت را نگران‌کننده توصیف کرد و گفت: تهران امروز در وضعیت مناسبی نیست و باید برای آن یک تصمیم عاجل گرفته شود. اما هیچ نهادی –نه دولت، نه شهرداری و نه حتی مجلس– به فکر وضعیت تهران نیست. شهر رها شده است. همان‌طور که ابتدای این دوره گفته بودم، این شهر، شهر رهایی است. به گفته رئیس کمیته نظارت شورای شهر، تهران دچار نوعی «رهاشدگی مدیریتی» شده است: این شهر نه نظم دارد، نه هماهنگی. دولت هم آن‌قدر درگیر مسائل مختلف

است که تهران در اولویتش نیست. کوتاه‌نگری در مدیریت شهری و ملی هم به این وضعیت دامن زده است. مدیران فقط دوره چهارساله خود را می‌بینند و گاه حتی آن هم به پایان نمی‌رسد. اقراریان در ادامه گفت: شاید بپرسید شورای شهر برای بحران آب چه کرده؟ ما در مواردی مثل رینگ قمر بنی‌هاشم در تهران حتی با وجود نبود مسئولیت مستقیم، وارد شدیم و بودجه اختصاص دادیم. اما این‌گونه ورودها کفایت نمی‌کند؛ مسئله اصلی اصلاح ساختارهای مصرف و توجه به بازچرخانی آب است. او با انتقاد از بی‌توجهی به آب خاکستری اظهار کرد: ما سال‌هاست مسئله بازچرخانی آب را رها کرده‌ایم. حتی در ساختمان‌های بزرگ هم این موضوع اجرا نمی‌شود، چون برای سازنده هزینه دارد و شهرداری با نظام مهندسی هم آن را الزام نکرده‌اند. در واقع ما با فشردن یک دکمه در سرویس بهداشتی، چندین لیتر آب شرب را وارد فاضلاب می‌کنیم و این حجم از هدررفت آب، در سکوت کامل

ادامه دارد.

اقراریان گفت: سازنده‌ها دغدغه آب ندارند، چون می‌فروشند و می‌روند. تا زمانی که ساختار مقرراتی ما اصلاح نشود و نگاه کوتاه‌مدت به مدیریت تهران ادامه یابد، بحران‌های این شهر حل نخواهد شد.

رئیس کمیته نظارت شورای شهر تهران با هشدار نسبت به وضعیت زیرساختی، زیست‌محیطی و مدیریتی پایتخت گفت: تهران با بحران آب، ناهماهنگی ساختاری

و توسعه بی‌ضابطه مواجه است؛ اما کسی دغدغه تهران را ندارد. راهکارها وجود دارد. اما بحران اصلی، «بحران اراده» برای اداره این شهر است. رئیس کمیته نظارت شورای شهر با انتقاد از عدم اجرای سیاست‌های اصلاحی گفت: شهر تهران با این میزان جمعیت، پاسخ‌گوی ظرفیت منابع آبی اطراف خود نیست. ما همچنان بر توسعه شهر از طریق بازگرداری جمعیتی در شهرهای اقماری پافشاری می‌کنیم، درحالی‌که لازم است موضوع انتقال پایتخت، جابه‌جایی کلونی‌های جمعیتی، انتقال مراکز نظامی، کارخانه‌ها و دانشگاه‌های بزرگ از تهران به‌طور جدی بررسی شود. اقراریان همچنین به ساختار کمرماری کشور اشاره کرد و گفت: در مجلس طرحی برای تفکیک وزارت نیرو و تشکیل وزارت انرژی در حال بررسی است. این اقدام گامی خوب است اما مشکل تهران با تشکیل دو وزارتخانه حل نمی‌شود. وقتی هیچ اراده‌ای برای اجرای سیاست‌های درست در مصرف آب وجود ندارد، تغییر ساختار فقط روی کاغذ باقی خواهد ماند.

تهران در لبه پرتگاه آبی استاده است؛ هم فقدان بارندگی و هم بی‌برنامه‌گی مدیریتی، شهر را به سمت تشدید بحران سوق می‌دهد. اگر اراده‌ای جدی برای اصلاح ساختار مصرف، بازچرخانی آب و توقف توسعه بی‌ضابطه شکل نگیرد، تابستان‌های آینده ممکن است بدون آب، بدون فضای سبز و با بحران‌های گسترده‌تر فرا روند.

یادداشت

بوق درمانی در تهران

علیرضا جباری زادگان

پژوهشگر و مدرس معماری

در شهری که صداها جای واژه‌ها را گرفته‌اند، تهران با بوق‌هایی سخن می‌گوید که نه نشان از هشدار دارند، نه از گفت‌وگو؛ بلکه پژواکی‌اند از شکاف‌های عمیق در روح شهر خسته و روان شهروندان خسته. این یادداشت با نگاهی تلفیقی، به تحلیل فلسفی این پدیده پرداخته است.

مقدمه: صدایی فراتر از واژه

تهران، شهری با طنین ممتد صداهاست. در میانه همهمه خیابان‌ها، صدایی شنیده می‌شود که نه از جنس واژه است و نه از جنس موسیقی: صدای بوق! نمادی از هشدار، اضطراب، خسونت و گاه درماندگی. در دل این محیط، بوق خودرو از یک ابزار ارتباطی ساده به زبانی غیررسمی و پرتش تبدیل شده است. **بوق‌زدن: زبان خسونت یا فریاد خاموش؟** در خیابان‌های شلوغ تهران، بوق به استعاره‌ای از آشفتگی ساختاری بدل شده است. راننده‌ای که بوق می‌زند، فقط قصد اعلام حضور ندارد؛ گویی فریادی است برای دیده‌شدن و برای تخلیه تنش‌ی که در نظام شهری انباشته شده است. از نگاه روان‌شناختی، بوق ابزاری برای تسکین لحظه‌ای است؛ همچون فریادی در تاریکی که امید شنیده‌شدن را زنده می‌کند.

سکوت از دست‌رفته و شهرسازی پرسروصدا

سکوت، یکی از ارکان زیبایی‌شناسی شهری است؛ شهر باید بتواند فضایی برای «شنیده‌شدن بی‌صدا» فراهم کند. اما در تهران، معماری و شهرسازی مدرن توجهی به اقلیم صوتی نداشته‌اند. خیابان‌های متراکم، ساختمان‌های فاقد استاندارد آکوستیک و نبود فضای تنفس صوتی باعث شده‌اند بوق‌ها در فضای عمومی غلبه یابند و نه‌تنها شنیده شوند که حاکم بر شهرها باشند.

فلسفه صدا و معنابخشی به فضاهای شهری

از منظر هستی‌شناسی، فضا تنها با فرم تعریف نمی‌شود؛ صدا نیز بخشی از هویت فضاست. سکوت، یک فضای منفی صوتی است که انسان را به تأمل و زندگی درونی دعوت می‌کند. وقتی فضاهای عمومی برای عبور طراحی می‌شوند، نه برای مکتب یا تجربه زیسته، صداهای شهری نیز از گفت‌وگو خارج شده و به فریاد بدل می‌شوند.

جمع‌بندی: تهران دست‌نخور با تهران ساکت؟

تهران نیازمند بازطراحی صوتی است؛ نه صرفاً به‌عنوان پروژه‌ای مهندسی، بلکه به‌عنوان اقدامی انسان‌محور. نمی‌توان با قانون، بوق را خفه کرد؛ همان‌طور که خسونت را نمی‌توان با سکوت حل کرد. باید شهری ساخت که با سکوت سخن بگوید، شهروندانش را بی‌فریاد بشنود و از معماری‌اش، آرامش جاری شود. تهران باید دوباره صدای خودش را پیدا کند؛ صدایی که شنیده شود، نه فریاد زده شود.

خبر

آغاز عملیات کامل آواربرداری اماکن آسیب‌دیده در جنگ

۱۲روزه

شهردار تهران با بیان اینکه عملیات آواربرداری از هفته آینده به‌طور کامل آغاز خواهد شد، گفت: گرچه تا به امروز مقداری از کار آواربرداری توسط مناطق انجام شده است، اما عملیات کامل آن از هفته آینده اجرا خواهد شد و آنچه از ساختمان باقی ماند و قابل فروش باشد، به فروش رسیده و هزینه به مالک تقدیم می‌شود. شهردار تهران در جلسه قرارگاه مردمی ایران با اشاره به تدوین دو شیوه‌نامه برای اسکان آسیب‌دیدگان گفت: اسکان اضطراری در هتل‌های شهر برای آسیب‌دیدگانی که نیازمند رسیدگی سریع هستند فراهم شده و تمام اقامت معیشتی آنها تأمین می‌شود. همچنین برای کسانی که خانه‌هایشان نیاز به بازسازی متوسط دارد و بیشتر از سه ماه بازآفرینی آنها طول می‌کشد، اسکان موقت در نظر گرفته شده است.